

De Slimerfgoed-proeftuin 'Buitengewoon waardevol': aanpak en resultaten

Aline Verbeeck – Erfgoedcel TERF

Joris Colla – KADOC-KU Leuven

Startsessie op 10 januari 2020

- Voorbereidende prospecties in najaar 2019
- Participatief waarderen
- Ca. 30 aanwezigen, diverse perspectieven
- Drie gesprekstafels:
 - Papieren archief
 - Museaal erfgoed en verhalen
 - Audiovisueel erfgoed
- Impact corona op vervolgacties

Het papieren archief

- Stand van zaken vóór de proeftuin:
 - Archieven in kaart gebracht > 13-tal locaties waarop archief bewaard werd, al dan niet in Withuys
 - Duidelijk plan van aanpak:
 - Archiefruimte met historisch archief (permanent te bewaren)
 - Archiefruimte met 'statisch werkingsarchief' (voorlopig te bewaren, niet meer frequent gebruikt)
 - Archiefruimte met bouw- en renovatiedossiers
 - Dynamisch archief (lopende administratie) in de bureaus

Het papieren archief

- Cliëntendossiers vormen belangrijke en omvangrijke reeks in archief:
 - Volledige reeks sinds ontstaan Dominiek Savio, ca. 35 strekkende meter
 - Onmogelijk om de reeks volledig te bewaren binnen Dominiek Savio
 - Administratieve/juridische bewaartermijn = 30 jaar → alle oudere dossiers vernietigen?
 - Ook rekening houden met historische en erfgoedwaarde!

Inhoud van een cliëntendossier:

- Opnamedossier
- Medisch dossier
- Verpleegkundig dossier
- Orthopedagogisch dossier
- Paramedisch dossier
- Sociaal dossier
- Aanvullende gegevens

Het papieren archief

- Resultaten startsessie:
 - Vermijden dat de volledige reeks cliëntendossiers ouder dan 30 jaar vernietigd wordt
 - Grote onderzoekswaarde (biografisch en genealogisch onderzoek, organisatiegeschiedenis Dominiek Savio, bredere geschiedenis van onderwijs en zorg) / minder geschikt voor publiekswerking
 - Privacyproblematiek (GDPR)!
 - Volledig bewaren?:
 - Volledige bewaring in situ is onmogelijk, ook volledige digitalisering is onmogelijk
 - Volledige bewaring kan enkel in een externe bewaarplaats
 - Selectie bewaren?:
 - Selectie criterium voor beredeneerde steekproef: ieder 25ste dossier bewaren + ieder 6de jaar volledig bewaren + 'belangrijke' dossiers bewaren (op basis input oud-medewerkers)
 - Geen selectie binnen dossiers

Het papieren archief

- Acties:
 - Cliëntendossiers ouder dan 30 jaar:
 - Pioniersrol Dominiek Savio en unieke onderzoekswaarde → integrale bewaring (uitgezonderd röntgenfoto's)
 - Bewaargeving aan gemeentearchief Hooglede
 - Contract, aandacht voor privacy
 - Aanvullende bewaargevingen in toekomst
 - Archief dat binnen Dominiek Savio bewaard blijft:
 - Nieuwe bewaar ruimte in facilitair gebouw
 - Vrijwilligerswerking
 - KADOC zal de nodige vorming voorzien

Het papieren archief

Voor en na:

Museaal erfgoed en verhalen

- Stand van zaken vóór de proeftuin:
 - 2008: 50 jaar Dominiek Savio wordt gevierd met een boek
 - 2018: 60 jaar Dominiek Savio:
 - Project mondelinge geschiedenis in samenwerking met erfgoedcel TERF
 - Interviews met pioniers
 - Materiaal wordt ook gebruikt bij rondleidingen
 - Digitaliseren materiaal
 - Tentoonstellingsborden

Museaal erfgoed en verhalen

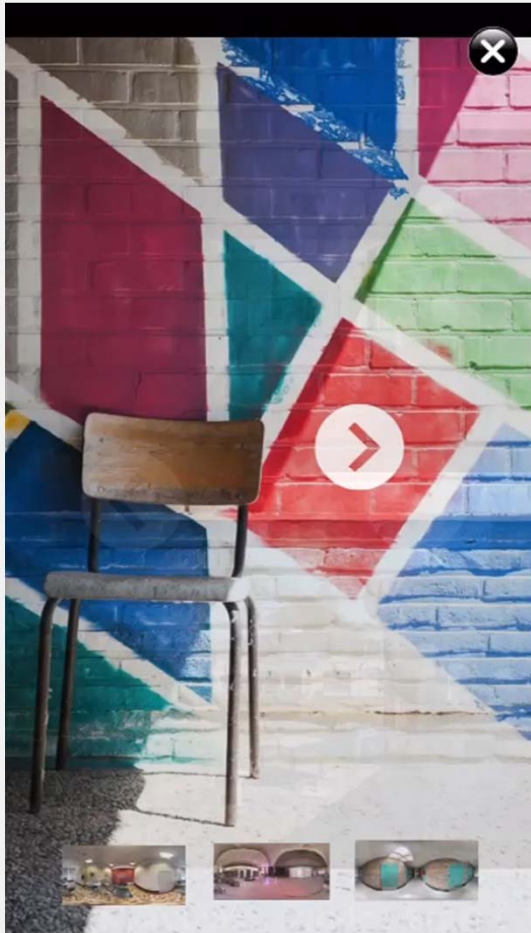
- Resultaten startsessie:
 - Collectie objecten heeft historische meerwaarde en biedt potentieel voor publiekswerking
 - Inspiratiebron: project 'De wereld binnen handbereik' (Spermalie)
 - Aandacht voor registratie en waardering nodig bij ontruiming Withuys
 - Belangrijke rol (oud-)leerkrachten, kinesitherapeuten, ...: context aanreiken, verhalen

Museaal erfgoed en verhalen

- Acties:
 - Juli 2020: inpakdagen Withuys → 131 objecten geregistreerd en gefotografeerd
 - Ontsluiting: via [Erfgoedinzicht.be](https://erfgoedinzicht.be), fotocollectie op www.erfgoedbankmidwest.be
 - Meest waardevolle objecten bewaard in historisch archief
 - Aantal elementen van Withuys worden bewaard en krijgen een plaats in de nieuwbouw:
 - Wapenschilden en emblemen
 - Glasramen vier seizoenen (in vorm nieuw kunstwerk) en torentje met kruis

Museaal erfgoed en verhalen

- Acties:
 - 360°-opnames Withuys:
 - ErfgoedApp FARO
 - Afbraak Withuys ook fotografisch gedocumenteerd:
 - 3x/week door een vrijwilliger

Audiovisueel erfgoed

Historisch archief Groep Gidts

🔒 Privé groep · 562 leden

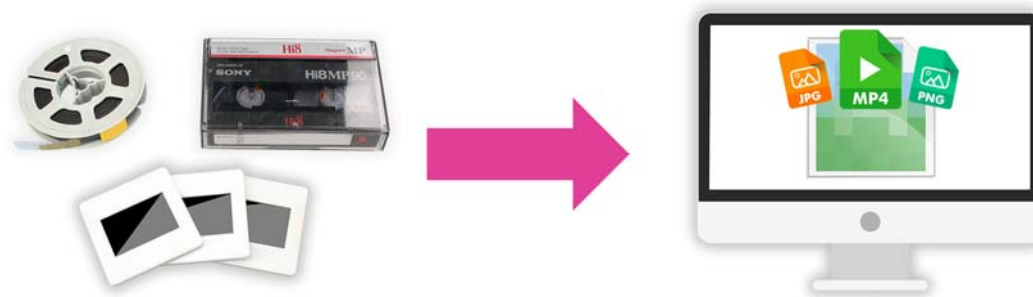
Lid worden van groep

- Collectie foto- en filmmateriaal: vooral veel gedigitaliseerde en digitale foto's
- Stand van zaken vóór de proeftuin:
 - Beheer door vrijwilliger
 - Bewaring in Lightroom
 - Gesloten Facebookgroep voor identificatie foto's:
 - Groot succes, 'community building'
 - Mensen leveren bijkomend materiaal aan → voor- en nadelen
- In kasteel bewaard analogo materiaal werd gecentraliseerd en verhuisd naar nieuwe bewaar ruimte

Audiovisueel erfgoed

- Resultaten startsessie:
 - Nood aan richtlijnen betreffende selectie, bewaring, metadatering digitaal en gedigitaliseerd materiaal
- Acties:
 - Minder urgent in kader ontruiming Withuys
 - Impact corona
 - Vrijwilligerswerking zal heropgestart worden, inclusief ontwikkeling richtlijnen voor selectie, bewaring, metadatering

Contact

Aline Verbeeck

aline.verbeeck@midwest.be

Joris Colla

joris.colla@kuleuven.be